

РЕЗЮМЕ

В. В. Кирилюк. Использование средств интерактивных технологий на занятиях гуманитарного цикла в подготовке будущих офицеров-пограничников к профессиональной деятельности.

В статье рассмотрено содержание понятия «средства интерактивных технологий», приведены примеры интерактивных упражнений, которые использовались на занятиях гуманитарного цикла «Педагогика и психология», «Английский язык» во время проведения экспериментального исследования на базе Национальной академии Государственной пограничной службы Украины имени Богдана Хмельницкого.

Ключевые слова: интерактивные технологии, средства интерактивных технологий, профессиональная деятельность будущих офицеров-пограничников.

SUMMARY

V. Kyryliuk. Usage of interactive technologies means at the humanities to prepare future border guard officers.

In the article the author has examined the content of the notion «interactive technologies means», has made examples of the used interactive technologies at the humanitarian subjects «Pedagogics and Psychology», «The English Language» while pursuing an experimental study at the National academy of the State Border Guard Service of Ukraine named after Bohdan Khmelnytskyi.

Key words: interactive technologies, interactive technologies means, professional activity of the future border guard officers.

УДК 37.015.311 (091.313):616.253

О. П. Кравченко

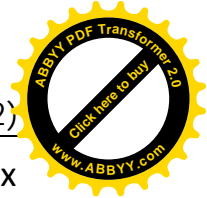
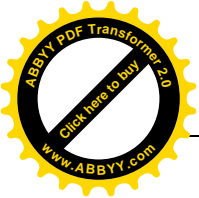
Інститут педагогічної освіти
і освіти дорослих НАПН України

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті зосереджено увагу на особливостях розробки проектів та ділових ігор, які пройшли апробацію в Черкаському медичному коледжі під час викладання курсу іноземної мови за професійним спрямуванням і сприяють формуванню професійної етики майбутніх медичних сестер.

Ключові слова: професійна етика, медична сестра, медичний коледж, курс «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», метод проектів, ділова гра.

Постановка проблеми. Реалії сучасного суспільства спонукають виробити нові пріоритети у всіх сферах суспільного життя, освіти і медицини зокрема. Потреба у висококваліфікованих, компетентних фахівцях сестринської справи та їх якісна підготовка у вищих медичних навчальних закладах є нагальною необхідністю. У закладах охорони здоров'я наразі очікують на фахівців з високим рівнем професійної компетентності, моральності, з розвиненим почуттям етики, поваги і толерантності до пацієнтів та колег.

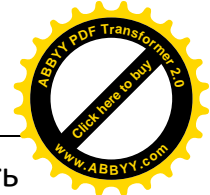
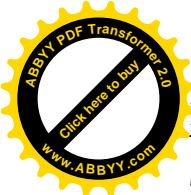
Удосконалюючи існуючу систему професійної підготовки майбутніх медичних сестер, маємо зберегти здобутки медичної науки й водночас запроваджувати сучасні методи навчання, які сприяють розвитку досвіду майбутньої професійної діяльності і разом з тим – формуванню професійної етики. Тривалий досвід викладання в медичному коледжі засвідчує: доки майбутній фахівець не бере активної участі у процесі практичної діяльності, доти він не набуває цього досвіду. Вагому роль у цьому процесі можуть відіграти залучення студентів до створення проектів чи ділової гри, що стимулює раціональне поєднання теоретичних знань з їх практичним застосуванням для розв'язання конкретних проблем. За проведеним нами опитуванням студентів Черкаського, Уманського, Сумського медичного коледжів інтерактивні, проектні технології є популярними серед студентської молоді.

Аналіз актуальних досліджень. Як доводить аналіз наукових студій, учені досліджують медико-соціальні основи реформування медсестринських кадрових ресурсів системи охорони здоров'я (М. Шегедин [15]), особливості формування професійної спрямованості студентів (О. Неловкіна-Берналь [9]), формування етико-професійних уявлень учнів середніх медичних навчальних закладів (І. Єрмакова [4]), педагогічні умови формування емпатійної культури студентів вищих медичних навчальних закладів (І. Кузнецова [5]). Водночас питання особливостей формування професійної етики майбутніх медичних сестер у медичному коледжі засобами інноваційних технологій залишаються відкритими.

Вагоме місце у професійній підготовці медичної сестри сьогодні посідає іноземна мова. Володіння іноземною мовнокомунікативною компетенцією стає значущою особистісною характеристикою, що передбачає здатність медсестри здійснювати професійну іномовну комунікацію в полікультурному просторі. Курс «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» у медичному коледжі для спеціальності 5.12010102 «Сестринська справа», як засвідчує аналіз навчальних планів і навчальної програми, студенти протягом упродовж 6 семестрів. Програма розрахована на 216 навчальних годин (одне заняття на тиждень).

Безумовно, такої кількості годин для оволодіння іноземною мовою на рівні, який забезпечує формування англомовної комунікативної компетенції, недостатньо. Тому в медичному коледжі особливої актуальності набуває проблема ефективних моделей навчання іноземної мови.

Мета статті. У межах статті зосереджуємо увагу на особливостях розробки проектів та ділових ігор, які пройшли апробацію в Черкаському

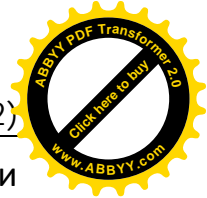
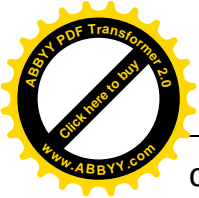

медичному коледжі під час викладання курсу іноземної мови і сприяють формуванню професійної етики майбутніх медичних сестер. Зазначимо, що поняття «професійна /медична етика» ми корелюємо з категорією професійної медичної моралі, яка обґрунтовує та систематизує сукупність певних моральних норм і оцінок, а також зумовлює систему моральних відносин [8, 30].

Виклад основного матеріалу. Як показує аналіз наукових джерел, метод проектів («проект» у перекладі з латинської мови (projectum) означає «кинутий уперед, задум, план» [2]) став широко популярним у педагогічній теорії і практиці через раціональне поєднання теоретичних знань з їх практичним застосуванням для розв'язання конкретних проблем. Ідея включення проектної діяльності в освітній процес була запропонована ще американським педагогом і філософом Джоном Дьюї. У сучасних дослідженнях цей метод розглядають як таку систему навчання, в основі якого – концепції навчання шляхом «дії» і «вільного виховання» і за якої учні/студенти набувають знань, умінь і навичок у процесі планування й виконання практичних завдань-проектів, що постійно ускладнюються [8, 18]. Під час роботи за цим методом основну роль відіграють самостійна діяльність вихованців, їх активність, ініціативності, творчості, ступінь захопленості [10; 11].

Дослідники часто ототожнюють слово «проект» із поняттям «проблема», указуючи на те, що проект як проблема «може означати ситуацію творчості, де людина перестає бути просто власником ідей, відмовляється від свого, приватного, щоб отримати шанс натрапити на щось інше, наповнитися ним, виявити його у своїй творчості» [10, 5]. Розв'язання проблеми передбачає, з одного боку, використання сукупності різноманітних методів, засобів навчання, а з другого – необхідність інтегрування знань, умінь застосовувати знання з різних галузей. Головною особливістю проектування визначають створення нових продуктів [3, 717], сприяння в набутті здатності працювати в різноманітних групах, виконуючи соціальні ролі лідера, виконавця, посередника тощо; розширити коло спілкування студентів, їх ознайомлення з різними поглядами на одну і ту саму проблему тощо. Проектні технології змінюють систему відносин «викладач – студент».

Методи проектування досить різноманітні: дискусія, мозковий штурм, рольові ігри, метод портфоліо, «кейс»-метод. Результатами проектування виступають відеофільм, альбом, бортжурнал, комп'ютерна газета, альманах тощо. Як результат, проект «навчить» майбутню медичну

сестру навичок професійної діяльності, комунікації з пацієнтом, з колегами і водночас мислити творчо та нестандартно.

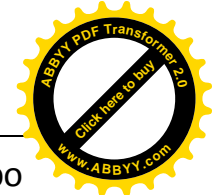
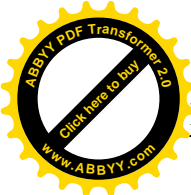
Розглянемо реалізацію запропонованого методу на прикладі курсу «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)». Навчальна дисципліна тісно пов'язана з клінічними дисциплінами та дисциплінами природничо-наукової підготовки, адже неможливо викладати студентам тему медичної спрямованості, не маючи уявлення про її зміст. Крім того, дисципліна містить елементи педагогіки та психології, на заняттях відбувається виховання студентів і розвиток їх психологічних якостей: пам'яті, мислення, уваги тощо. Розумне поєднання навчання класичної англійської мови й ознайомлення студентів з уведенням реальних професійних ситуацій забезпечує високу результативність.

У курсі англійської мови за професійним спрямуванням велику увагу приділяємо вивченню медичної термінології. Після вступного курсу (перший семестр) студенти опановують лексику на позначення анатомії людини. Подолати складності запам'ятовування іномовної інформації допомагає ефективний метод «мозкового штурму» та відеопрезентацій. Це надзвичайно ефективні та одні з улюблених методів студентів першого курсу.

Далі під час вивчення тем «Системи людського організму», «Робота різних систем організму» анатомічну, клінічну та фармацевтичну лексику студенти використовують у діалогах «На прийомі у лікаря», «Скарги хворого», «Симптоми та хвороби», «Захворювання систем організму», «Профілактика захворювань», «Робота у відділеннях». Учасниками діалогів виступають «пацієнт – медсестра», «лікар – медсестра», «медична сестра – родичі пацієнта».

Студенти старших курсів створюють відеоматеріали та проектні роботи на основі реальних ситуацій, які відбуваються під час практичних занять із професійно спрямованих дисциплін у лікарнях містах та у профілактичних закладах охорони здоров'я. Крім того, реальні та прогностичні ситуації роботи медичної сестри «програються» на заняттях. Апробовані нами ділові ігри «На прийомі у терапевта», «У педіатра», «У стоматолога» дають можливість студентам повторити й закріпити свої знання з анатомії і фізіології, фармакології, клінічних дисциплін, так само як граматичні конструкції чи мовні кліше.

Студентам пропонується широка тематика проектних робіт: «Пацієнт прибув до лікарні», «Спілкування з іншомовним пацієнтом», «У відділеннях лікарні», «У лікаря», «У поліклініці» та ін. Усі проекти

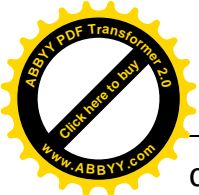
враховують особливості професійної етики медичної сестри. Ідеться про гуманність, милосердя і високий рівень внутрішньої етичної культури. На необхідності професійної етики наголошують Європейський кодекс медичної етики (1987), Венеціанська декларація з медичної освіти (1991), Етичний кодекс професійної етики Міжнародної ради медсестер (1973), Кодекс професійної етики медичних сестер України (1999).

Робота студентів над проектами відбувається з урахуванням принципів професійно-пізнавальної спрямованості, автентичності, комунікативності, принцип у наочності [5]. Професійно-пізнавальна спрямованість – це діяльність, в якій професійні інтереси виражаються через пізнавальні потреби і пізнавальну активність особистості. Зміст принципу автентичності полягає у відборі автентичного текстового матеріалу професійного спрямування й організації роботи з ним. Робота з автентичними текстами професійно-етичного спрямування допомагає студентам не тільки більш якісно оперувати основними термінами медичного профілю, а й посилює мотиваційну готовність до майбутньої професійної діяльності. Увага зосереджується також на особливостях редагування медичних текстів і лексико-граматичній трансформації, які доцільно вживати під час перекладу науково-медичного тексту, реферування першоджерел, які містять необхідну фахову інформацію. Важливою є і словникова робота, що має на меті навчити студентів працювати з різними видами словників, збагатити активний та пасивний словниковий запас термінологічною, фаховою лексикою тощо.

Серед текстів фахового спрямування належне місце посідають тексти про сутність емпатії, моралі й моральності, видатних медсестер, лікарів, учених, вправи-діалоги з імовірним пацієнтом, дії медичної сестри в різних відділеннях, надання першої допомоги. Матеріал супроводжується атласами з анатомії, клінічних дисциплін, що покращує засвоєння матеріалу.

Такі види діяльності розвивають уміння швидко й точно орієнтуватися у складних ситуаціях, формують складові емотивної культури. Спільну діяльність підсилюють проблемні завдання, що відображають реальні професійні ситуації, вимагають роздумів, інтерпретації та актуалізації фахової інформації, власних доказів, критичного мислення, коли студент свідомо піддає сумніву конкретні положення, думки чи вислови.

Відеофільми, кінофрагменти на заняттях використовують з метою інтенсифікації навчального процесу і надання йому максимальної комунікативної спрямованості. Вони створюють додаткове мовне

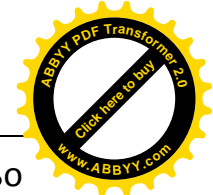
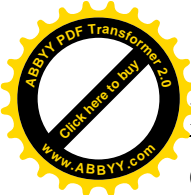
середовище й відтворюють мовну ситуацію звуковими і зоровими засобами. За короткий проміжок часу, відведений на перегляд, студент отримує великий обсяг інформації. Зоровий ряд допомагає краще запам'ятати мовні структури, розширити вокабуляр і стимулює розвиток мовленнєвих навичок і навичок аудіювання.

У межах дослідної роботи ми пропонували студентам виконати проектні роботи з тем «Медсестринство у США, Великій Британії, Україні» (їх порівняльна характеристика, спільні ознаки та особливості кожної країни). Такі теми поглиблюють знання, і найголовніше після пошукової роботи студенти можуть презентувати свій проект публіці. З цією метою низка занять з іноземної мови для професійних цілей у коледжі спрямована на те, щоб оволодіти технікою комунікації. Ми намагаємося активізувати діяльність студентів шляхом залучення до розробки проектів, які мають реальний сенс продовження у професійній діяльності за кордоном чи в певних життєвих ситуаціях (туристичних поїздках, у гостях, на екскурсіях). Студентам-випускникам дається можливість у групових або індивідуальних ситуаціях самостійно розробити проекти, що підтверджують не тільки знання іноземної мови, а й професійну підготовку.

Зацікавлення напрацюваннями Ю. Лавриш [6], яка досліджувала особливості професійної підготовки медичних сестер у вищих медичних навчальних закладах Канади, дозволило нам апробувати в навчальному процесі Черкаського медичного коледжу проект «Медична сестра як соціальний працівник». Його мета – підтримка і пропаганда здорового способу життя, профілактика захворювання, розробка рекомендацій щодо покращання здоров'я окремих груп населення.

Це, до речі, є пріоритетним у багатьох вищих медичних навчальних закладах Канади, де зміст навчальних програм підготовки медичних сестер змінюється від суто біомедичної та медико-поведінкової моделі на модель, яка базується на гуманітарно-медичних та соціальних науках, що мають на меті покращання медичної допомоги з огляду на моральне та етичне ставлення до пацієнтів. У багатьох закладах Канади з'явився новий предмет – вступ до соціальної сестринської справи, мета дисципліни полягає у вивченні інформації про шляхи функціонування людини у складній соціальній системі, встановленні взаємодії між стилем життя, оточенням (середовищем) та розвитком оздоровчих навичок та ліній поведінки, співпраці між пацієнтом і медичним фахівцем та ін.

Метод проектів варто розглядати як колективну творчу діяльність. Значною перевагою проектної діяльності є вміння, яких набувають

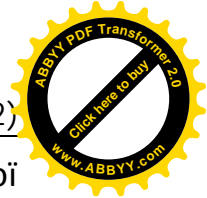
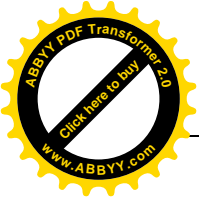
студенти. Йдеться про вміння планувати свою роботу, попередньо прораховуючи можливі результати; використовувати багато різних джерел інформації; самостійно збирати й накопичувати матеріал; аналізувати, зіставляти факти, аргументувати свою думку; ухвалювати рішення; установлювати соціальні контакти (розподіляти обов'язки, взаємодіяти один з одним).

Ділова (рольова) гра як метод навчання, теж цікава студентам – майбутнім медичним сестрам тим (це підтверджують проведені нами заняття), що в ній моделюються предметний і соціальний аспекти змісту професійної діяльності. Ділову гру варто проектувати для набуття майбутніми фахівцями як професійного й соціального досвіду, у тому числі ухвалення індивідуальних та спільних рішень, так і для розвитку професійного, теоретичного і практичного мислення [1, 63]. Перевагою ділових ігор є те, що вони дозволяють розглянути певну проблему в умовах значного скорочення часу; опанувати навички виявлення, аналізу й розв'язання конкретних проблем; працювати в нестандартних ситуаціях; концентрувати увагу учасників на головних аспектах проблеми і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; розвивати взаєморозуміння між учасниками гри [13, 180].

Розглянемо це на прикладі заняття з курсу «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)». Наприклад, студентам пропонується така професійна ситуація: до вас у відділення прибуває пацієнт з вадами зору (слуху, обмеженням руху). Оформіть медсестринську історію хвороби, звернувши увагу на етичну поведінку. Інша ситуація: пацієнт відмовляється від необхідної та важливої процедури. Ваші дії як медсестри.

Ситуація на порівняння. 1. У Сполучених Штатах Америки медсестер вважають колегами лікарів, а не їх підлеглими. Вони можуть ставити під сумнів дії лікарів та інших фахівців, якщо вони становлять небезпеку для пацієнтів. Це включає навіть відмову виконувати вказівки лікаря і повідомлення відповідного керівництва, якщо медсестра вважає, що вказівки є небезпечними. А як в Україні?

2. У Сполучених Штатах Америки медсестра є не тільки постачальником медичного обслуговування, а й учителем, посередником між пацієнтом і лікарем та адвокатом пацієнта. Для виконання цих ролей медсестри повинні мати не тільки хороші словесні комунікативні навички, а й гарні навички ведення документації, щоб забезпечити цілісність догляду, розуміння пацієнтом догляду та ведення юридичної документації, зокрема такої, як медична карта пацієнта. А як в українських медичних коледжах?

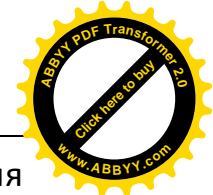
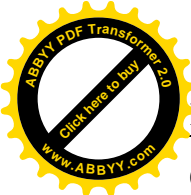
Ділові ігри варто використовувати на кожному занятті іноземної мови, адже ми розглядаємо, власне, реальні професійні ситуації, які може відпрацювати майбутня медична сестра. Заняття варто вибудовувати з урахуванням комунікативно-діяльнісного підходу і пріоритету освітнього діалогу, що допомагає студентам опанувати складне мистецтво спілкування в медсестринському процесі.

Щоб інноваційні технології, застосовані в навчальному процесі, були ефективними, авторитетом для студентів повинен бути сам педагог. «...Без особистого безпосереднього впливу вихователя на вихованця, що проникає в характер, – писав К. Ушинський, – навчання неможливе. Тільки особистість може діяти на розвиток і визначення особистості, тільки характером можна сформувати характер. Причини такого морального магнетизування приховані глибоко в природі людини» [14, 123]. Викладач має бути не лише знавцем медичних тонкощів, а й психологом-практиком, майстром діалогічної взаємодії, що ґрунтується на відкритості, щирості і природності у спілкуванні, сприйнятті вихованців як партнерів, прагненні до духовного взаємозбагачення і доказу істинності знання. Діалог, у процесі якого відбувається обмін не тільки знаннями, а й особистісними смислами, співпраця і співтворчість, стимулює розвиток позитивної «Я-концепції», забезпечує гуманістичний стиль спілкування в системі «учитель – учень» [12].

Висновки. Отже, на сьогодні простежується позитивна тенденція до оновлення форм і методів викладання навчальних дисциплін майбутніх медичних сестер. Головною цінністю, що культивується інноваційною діяльністю викладачів на заняттях, зокрема іноземної мови, є цінність розвитку і саморозвитку. Метод проектів є одним із перспективних видів навчання, тому що він створює умови для творчої самореалізації тих, хто навчається, підвищує мотивацію, дозволяє створити умови для розвитку інтелектуальних здібностей, дає можливість брати участь у цікавій і результативній роботі.

Використання методів активного навчання в медичному коледжі стимулює творчу активність майбутніх медичних сестер, їх самостійний пошук у процесі отримання знань і набуття ними практичних навичок аналізу ситуації, знаходження правильних рішень, що сприяє їх професійному саморозвитку.

Таким чином, хоча більшість навчальних закладів сьогодні мають проблеми під час вивчення іноземної мови, застосовувати нові технології в навчально-виховному процесі можна і потрібно. Це сприяє не тільки розвитку комунікативних здібностей студента, а й створює максимально

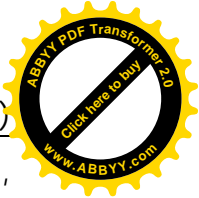
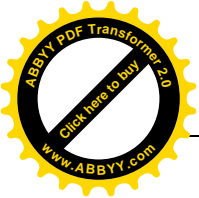

сприятливі умови для розвитку і прояву творчих здібностей. Для правильної побудови освітнього процесу викладач повинен орієнтуватися у широкому спектрі сучасних інноваційних технологій, ідей, не витратити час на відкриття вже відомого.

Водночас залишається проблема, що пов'язана з неможливістю ґрунтовного засвоєння матеріалу майбутніми медичними сестрами за відведених згідно з навчальним планом проміжок часу. Тому подальшого дослідження потребує проблема змістового наповнення авторських спецкурсів, які певним чином компенсують недостатність інформації, засвоєної в результаті вивчення базового курсу іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамова Г. С. Ділові ігри: теорія і організація / Г. С. Абрамова, В. А. Степанович. – Єкатеринбург : Ділова книга, 1999. – 154 с.
2. Назар П. С. Основи медичної етики / Назар П. С., Віленський Ю. Г., Грандо О. А. – К. : Здоров'я, 2002. – 344 с.
3. Гончаренко С. І. Український педагогічний словник / С. І. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
4. Енциклопедія освіти / акад. пед. наук України ; [голов. ред. В. Г. Кремень]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с
5. Ермакова И. Е. Формирование этико-профессиональных представлений учащихся средних медицинских учебных учреждений : дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.01 / Ермакова Ирина Евгеньевна. – Воронеж, 2003. – 176 с.
6. Кузнецова І. В. Педагогічні умови формування емпатійної культури студентів вищих медичних навчальних закладів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / І. В. Кузнецова. – Харків, 2005. – 21 с.
7. Мельник А. І. Англійська мова для студентів-медиків (спец. 5.110109 «Стоматологія ортопедична») : навч. посіб. [Електронний ресурс] / А. І. Мельник. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/ ONG_2006/Pedagogica/17723.doc.htm
8. Лавриш Ю. Філософські засади викладання сестринської справи у вищих медичних закладах Канади [Електронний ресурс] / Ю. Лавриш. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/1032/>
9. Неловкіна-Берналь О. А. Формування професійної спрямованості студентів медичних спеціальностей на початковому етапі навчання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / О. А. Неловкіна-Берналь. – Луганськ, 2010. – 23 с.
10. Пехота О. М. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / [О. М. Пехота, А. З. Костенко, О. М. Любарська та ін.] – К. : Вид-во А. С. К., 2003. – 255 с.
11. Полат Э. С. Метод проектов на уроках иностранного языка / Э. С. Полат // Иностранные языки в школе. – 2000. – № 3. – С. 3–9
12. Салащенко Г. М. Дидактичні умови організації навчального діалогу «вчитель – учень» у процесі вивчення гуманітарних дисциплін в загальноосвітній школі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.09 / Г. М. Салащенко. – Кривий Ріг, 2008. – 24 с.
13. Современные теории и методики обучения иностранным языкам / [под общ. ред. Л. М. Федоровой]. – М. : Экзамен, 2004. – 320 с.

14. Ушинський К. Д. Три елементи школи / К. Ушинський, С. Русова, А. Макаренко, Г. Ващенко, В. Сухомлинський // Хрестоматія з української класичної педагогіки : навч. посіб. / уклад. В. П. Кравець, О. І. Мешко. – К. : Грамота, 2008. – 768 с.

15. Шегедин М. Б. Медико-соціальні основи реформування медсестринських кадрових ресурсів системи охорони здоров'я : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук: спец. 14.02.03 «Соціальна медицина» / М. Б. Шегедин. – К., 2001. – 37 с.

РЕЗЮМЕ

Е. П. Кравченко. Формирование профессиональной этики студентов медицинского колледжа средствами инновационных технологий.

В статье акцентировано внимание на особенностях разработки проектов и деловых игр, которые прошли апробацию в Черкасском медицинском колледже во время преподавания курса иностранного языка по профессиональной направленности и способствуют формированию профессиональной этики будущих медицинских сестер.

Ключевые слова: профессиональная этика, медицинская сестра, медицинский колледж, курс «Иностранный язык (по профессиональной направленности)», метод проектов, деловая игра.

SUMMARY

O. Kravchenko. Formation of professional ethics of the students of medical college by means of innovative technologies.

The article deals with the peculiarities of the development projects and business games which have been tested in Cherkassy Medical College during the course of teaching a foreign language for professional orientation and contribute to the formation of professional ethics of future nurses.

Key words: professional ethics, nurse, medical college, the course «Foreign Language» (for professional orientation), tproject method, business game.

УДК 372.8

Л. А. Насіленко

Інститут педагогічної освіти і
освіти дорослих НАПН України

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ СУДОВОЇ РИТОРИКИ

У статті доведено необхідність використання інноваційних технологій навчання на заняттях із судової риторики, здійснено аналіз найефективніших технологій у риторичній підготовці студентів вищих юридичних закладів освіти.

Ключові слова: інноваційні технології, судова риторика, риторична культура, юрист.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку українського суспільства відбувається реформування системи вищої освіти, що відповідає перспективним світовим тенденціям. Як зазначає Я. Нейматов, змінюється роль і структура освіти: вона стає не похідним, а визначальним чинником економічного росту, вона вже не стільки задовольняє суспільні